

Vydané 21. 12. 2018 číslo výťažku
4 / 2018

MALUŽIŇSKÉ NOVINKY

www.obecmaluzina.sk

Mier medzi ľuďmi sa začína,
keď si prestaneme krivdy odplácať.

aforizmus

Drahí bratia a sestry, milí priatelia

Štedrý večer, ako aj celé vianočné sviatky sa v našich myšliach spájajú so vzácnou hodnotou lásky. Vzácnou preto, že si počas roka mnohokrát uvedomujeme, ako veľmi láska, pochopenie, schopnosť a ochota odpúšťať si navzájom, chýbajú v našich vzájomných vzťahoch. Tak v rodinách, na pracoviskách, v cirkvi, ako aj medzi národmi tohto sveta. O to vzácnejší je nám vianočný čas, keď spomalíme v rýchlosti tempe nášho života, snažíme sa byť milší a tráviť čo najviac chvíľ so svojimi blízkymi. Dokážeme preukázať lásku a pomoc aj tým, ktorí sú osamelí, chorí, či inak núdzni.

Vianoce sú takýmto výnimočným časom preto, lebo majú svoj príbeh. Biblický príbeh, ktorý sa spája s láskou. S Božou láskou, ktorá na tie prvé Vianoce poslala do nášho sveta svojho Syna, Ježiša Krista.

pokračovanie na str. 2

Novoročný príhovor starostu obce

Vážení a milí spoluobčania.

Chcem sa poďakovať všetkým Vám, ktorí ste sa zúčastnili tohtoročných komunálnych volieb. Vyše 78,5% účasť voličov nás radí medzi najvyššie na Liptove. Osobitne ďakujem Vám, ktorí ste ma v týchto voľbách podporili.

Moja „výhra“ bola pre mnohých, vrátane mňa, veľkým prekvapením, či už pozitívnym alebo negatívnym. Ale tak to už vo voľbách býva. Emócie upadli, život ide ďalej. Nechajme nesympatie bokom, ide nám o jednu vec, ktorá vyžaduje spoluprácu, a to vo vzájomnej úcte a otvorenosti. Viem, nie je to jednoduché. Jeden Malužinčan mi ešte skôr pred voľbami v dobrej nálahe povedal: „Ty keď budeš starostom, všetci sa ti otočia chrbtom.“ Áno, medzi ľuďmi sa to stáva. Klebety, predsudky a neprajnosť – to je ľudské a bežné. Škoda. Ale ľudské je aj podať ruku, usmíť sa, odpustiť, odprosiť. To je super. Chce to ale „prekročiť svoj tieň.“ K tomuto nás všetkých povzbudzujem, seba i Vás.

A keďže som z koledníckej rodiny, do nového roka 2019 Vám venujem tento pekný africký vinš:

*Nech Ťa žehná Pán
Nech naplní tvoje nohy tancom
a tvoje ramená silou.*

*Nech naplní tvoje srdce dobrotou
a tvoje oči smiechom.*

*Nech naplní tvoje uši hudbou
a tvoj nos príjemnými vôňami.*

*Nech naplní tvoje ústa dobrým slovom
a tvoje srdce radosťou.*

*Nech ti vždy daruje život v tvojej púšti:
pokoj, trpezlivosť, čerstvú vodu a novú nádej.*

*Nech nám všetkým vždy daruje novú silu
a zdravie tela i duše.*

Nech Ťa žehná Pán.

-Břetislav Chytil, starosta obce-

Podľa predpovedí staro zmluvných prorokov, narodil sa v mestečku Betleheme, za vlády rímskeho cisára Augusta a za panovania židovského kráľa Herodesa Veľkého. Boh Krista poslal do sveta z lásky k nám, k našej spásy a záchrane. „Lebo tak Boh miloval svet, že svojho jednorodného Syna dal, aby nezahynul, ale večný život mal každý, kto verí v Neho.“ J 3,16 Boh ľudstvu v Ježišovi ponúkol všetko. Tak

múdre rady ako zvládnuť život, ako aj cestu, ktorá vedie až do večnosti. No vieme, že dar Božej lásky – Kristus, to nemal vo svete ľahké. „Do svojho vlastného prišiel, a Jeho vlastní Ho neprijali.“ J 1,11 Napriek tomu celý svoj život, až po smrť na kríži, naplnil láskou a službou Bohu, aj ľuďom. V Kristovi nám Pán Boh dokonale preukázal lásku a dal nám príklad, ako aj my máme medzi sebou nažívať v láske-milo-

srdej, trpezlivej, ochotnej odpúšťať.

Prajem Vám všetkým, aby Božia milosť zjavená v Ježišovi Kristovi bola pre Vás zdrojom lásky, radosti a nádeje nielen počas sviatočných vianočných dní, ale aj v Novom roku.

Pokojné vianočné sviatky a požehnaný rok 2019 Vám zo srdca praje.

-Mgr. Viera Mosná
evanjelická farárka-

A opäť klopú na dvere...

Zima k nám prichádza pomaličky, bez snehu a mrazu. A predsa je tu. S ňou čas adventný – čas príprav na najkrajšie sviatky v roku: Vianoce.

Vianoce voňajú po ihličí, kapustnici a škoric. Vianoce sú čarovné, krásne, plné symbolov

a opakujúcich sa tradícií. Zmocňuje sa nás všetkých vianočná nálada, pokoj, láska v srdci.

Aj naše mamičky, babičky, oteckovia a detičky sa zišli, aby spoločne v druhú adventnú nedeľu ozdobili napečené medovníčky. Svoju zručnosť ukázali, keď polevu pod taktovkou Moniky namiešali.

1 bielok, 16 deka práškového cukru (2x preosiť), 20 minút poctivo miešať a výsledok sa dostaví

Poleva bielučka ako sniežik – a na rad prichádza fantázia, trpezlivosť a pevná ruka, čo medovníčky zdobiť bude. Všetci sa snažili, aby rovné čiarky robili. Hviezdičky neboli kostrbaté, medovníčky boli krásne a my dúfame, že vaše vianočné sviatky budú šťastné, plné lásky a rodinnej pohody.

-A. Gulašová-

Volby do orgánov samosprávy v obci Malužiná - ako dopadli?

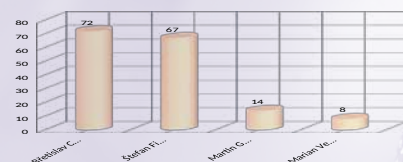

Dňa 10. 11. 2018 sa uskutočnili voľby do orgánov samosprávy obcí v 2919 obciach a mestách Slovenska. V našej obci bola účasť

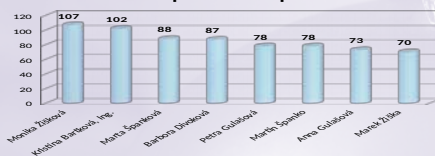
voličov 78,53 % (z 205 zapísaných voličov volilo 161). Účasť voličov bola o 3,1 % nižšia, ako v roku 2014. Novým starostom našej obce sa stal nezávislý kandidát Ing. Břetislav Chytil s počtom hlasov 72. Za poslancov kandidovalo celkom 8 kandidátov, z ktorých boli zvolení 5 poslanci- Monika Žišková, Ing. Kristína Bartková, Marta Španková, Barbora Divoková a Petra Gulašová. Z toho 4 poslanci sú nezávislí a 1 za KDH. Koľko hlasov dostali jednotliví kandidáti na starostu a na poslancov vo voľbách, je zobrazené v grafe.

-Ma Španková-

Kandidáti na starostu obce - počet hlasov

Kandidáti na poslancov - počet hlasov

Výmena starostov

Na uznášajúcom zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 10. 12. 2018 odovzdal Martin Španko insígnie novozvolenému starostovi Ing. Břetovi Chytilovi. Po tom, ako starosta zložil sľub starostu, zložili sľub aj poslanci Monika Žišková, Ing. Kristína Bartková, Marta Španková, Barbora Divoková a Petra Gulašová. Novozvolený starosta navrhol za svojho zástupcu Martu Špankovú, ktorá jeho návrh prijala. Ďalej zastupiteľstvo odsúhlasilo vytvorenie komisie na ochranu verejného záujmu – Kristínu Bartkovú-za vedúcu komisie, Moniku Žiškú a Martu Špankovú –členky komisie. Na záver predniesol Břetislav Chytil prejav,

v ktorom poďakoval predošlému starostovi a poslancom za to, že dokázali spájať ľudí prostredníctvom kultúrnych, športových akcií alebo vydávaním obecného časopisu počas ich 4-ročného pôsobenia. Na záver požiadal poslancov, aby spojili svoje sily v prospech blaha ľudí našej obce. Martin Španko odovzdal svojmu nástupcovi zoznam hnutelného a nehnuteľného majetku. Zostatok na bankových účtoch je celkom 130.054,- Eur. Súčasne ho oboznámil s rozpracovanými projektami a so stavom prijatých a očakávaných dotácií od štátu.

-Ma Španková-

Začiatok decembra tradične patrí Mikulášovi

Dňa 6. 12. 2018 je na našom námestí akosi rušno. Detičky spolu s rodičmi stoja pri rozsvietenom vianočnom stromčeku a nadšené sa obzerajú, kedy zazrú Mikuláša s jeho družinou. Sviatok sv. Mikuláša je veľmi starý a obľubu si našiel predovšetkým u tých najmenších, ktorí každoročne vykladajú vyčistené topánky pod okienka a tešia sa na dobrôtky, ktoré si v nich ráno nájdu. Svätý Mikuláš bol podľa legendy biskup, ktorý nezištne pomáhal tým, ktorí to najviac potrebovali.

Počasia je príjemné, vonku nie je až tak chladno. Veselý detský džavot sa nesie dedinkou a je to radosť vidieť toľko detí pokope.

V tom sa vzduchom rozniesol cengot zvoncov, to bola predzvesť toho, že sa k deťom netrpezlivo čakajúcich pri vianočnom stromčeku, blíži Mikuláš s jeho družinou. Deťom len tak v očkách zaiskrilo. Doviezol sa na voze, v ktorom sa nachádzali sladké balíčky pre deti. Ťahaný bol dvoma krásne vyzdobenými koníkmi. Nechýbal ani čert s anjelmí. Detičky si postupne prichádzali k Mikulášovi po balíček, ktorý však nebol „zadarmo“. Museli odrecitovať alebo zaspievať básničku. Niektoré sa slova zhostili naozaj vážne, dlho predľho recitovali, vôbec sa nehanbili a zabávali ostatných svojou výrečnosťou. Iné zo seba ani slovo

nedostali. To však nevadilo. Mikuláš sa ich povypytoval, či majú radi rodičov, či poslúchajú a budú poslúchať a balíčky nakoniec dostali všetky deti do 15 rokov.

A kto sa skrýval za postavou Mikuláša, čerta a anjelov? Úlohy Mikuláša sa zhostil Marek Šušel z Opoja, Zdenko Bartko bol nezbedný čert a anjeli boli Kristína Bartková a Katka Lištiaková. Koníky s vozom prepožičal Rado Petruľák, ktorý ich sám viedol. Je dôležité si udržiavať takéto tradície, pretože pre deti to bude pekná spomienka na ich detstvo a na Malužinú.

-kbartkova-

Tajomstvo Vianoc

Nadišla dlho očakávaná chvíľa. Po roku opäť prežívame nádherné okamihy vianočných sviatkov. Vianoce vstupujú do nášho života v mnohých podobách: venujeme jeden druhému viac času ako inokedy, sme k sebe navzájom milší, otvárame svoje srdcia pre potreby iných... Tieto skutočnosti nám naplňajú srdcia pokojom a láskou.

V tejto posvätnnej chvíli sa všetci spoločne pýtame: Kde nachádzame zdroj vnútornej sily, ktorá nabáda ľudí k láskavejšiemu prejavu a vytvára radostnejšiu atmosféru života?

Som presvedčený, že na túto otázku dnes vieme odpovedať všetci. Zdrojom tejto sily je narodenie Božieho dieťaťa, očakávaného Mesiasa. Boh sa totiž rozhodol dať aj nám účasť na svojom božskom živote. Preto posielal na svet svojho Syna, aby toto poslanstvo oznámil všetkým.

Je pozoruhodné, že Boh je vždy tam, kde ho človek najmenej očakáva. Ten, ktorý má kráľovať celému svetu, prichádza na svet počas tichej betlehemskej noci. Ten, ktorý sa má stať príbytkom ľudského srdca, sa narodí v chudobnej maštálke. Ten, ktorý má vykúpiť celý svet, zostupuje v podobe bezbranného Dieťaťa. Boh sa zjavuje v ľudskom tele ako Emanuel - Boh s nami. Prináša lásku, pokoj, odpustenie.

Tajomstvo Božieho vtelenia veľmi pekne

približuje kardinál Joachim Meisner. Spomína na chvíle, kedy starí otcovia vozili v zime drevo z lesa. Kraj bol zaľúkaný snehom, takže ťažko bolo vidieť cestu. Voz naložený drevom zapadol a kone ním nepohli. Čo urobil správny gazda? Nekričal a nešľahal bičom, ale zoskočil z voza. Celou silou sa oň oprel. Vtedy zvíerta pocítili, že je akoby jedným z nich. Zostupuje a pripája sa k nim. Napli svoje posledné sily a vytiahli voz zo záveja. Aj Boh, obrazne povedané, nezostáva iba hore nad nami, ale zostupuje k nám, aby sa stal jedným z nás. Ukazuje nám správny zmysel života a pomáha nám vstať, keď zapadneme do záveja hriechu.

Nie je to úžasné, keď si uvedomíme, ako Bohu na nás veľmi záleží? Toto je odkaz tajomstva Vianoc: Boh nám otvára cestu k sebe. Túži po stretnutí s nami. Chce sa narodiť a prebývať v našich srdciach.

Bratia a sestry! Myslím si, že chvíle Vianoc patria v živote medzi najkrajšie. A práve tie túžime prežívať stále. Poprajme si, aby nás milosť, ktorá pramení z Kristovho narodenia naplnila a premenila na ľudí, z ktorých bude vyžarovať pokoj, radosť a láska. Práve takýchto ľudí dnešný svet potrebuje. A nech to nie je iba počas týchto Vianoc, ale nech to pretrváva aj počas každodenných všedných dní.

Spoved' pred Vianocami

Na Narodenie Krista a predovšetkým jeho príchod do nášho srdca sa máme pripraviť

aj dobrou svätou spovedou. V našej farnosti bude svätá spoveď dňa 22. 12. 2018 od 10.45 – 11.15 hod.

Poriadok svätých omší počas Vianočných sviatkov

Poriadok bohoslužieb má informatívny charakter. Závazný čas bude uvedený vo farských oznamoch a na web. stránke farnosti.

24. 12. 2018	Pondelok	24.00 hod.
25. 12. 2018	Utorok	10.15 hod. 14.00 hod. Čierny Váh
26. 12. 2018	Streda	11.15 hod.
30. 12. 2018	Nedeľa	11.15 hod.
31. 12. 2018	Pondelok	16.00 hod.
01. 01. 2019	Utorok	11.30 hod.

Prajem Vám požehnané Vianoce. Nech vám prinesú do vašich tmavých nocí rozžiarenú a obnovenú nádej. Ten, ktorý sa dotýkal neba i keď kráčal po zemi, nech sa dotkne našich srdiec a naučí nás správne žiť.

Váš duchovný otec
ThDr. PaedDr. PhDr. František Kočibal, PhDr.
farár Rímskokatolíckej farnosti Hybe

Oslavy 90. výročia založenia dobrovoľného hasičského zboru v Malužinej

„Chodíme tam, odkiaľ iní utekajú“

Rok 2018 je jubilejný rok pre náš dobrovoľný hasičský zbor v Malužinej. Možno ani samotní zakladatelia nepredpokladali, že dokáže fungovať dlhých 90 rokov. V sobotu 08.12.2018 sa konali oslavy 90.výročia založenia DHZ.

Od nepamäti sa požiare zaraďovali medzi najväčšie pohromy, ktoré ohrozovali mestá a dediny. Po vzore iných obcí sa aj Malužiná dňa 21.10.1928 rozhodla založiť vlastný DHZ. V tom období mal 26 členov. V ďalšom roku kúpili hasičskú striekačku, rovnosaty zelenej farby, čiapky, opasky, sekery a pustili sa do stavby hasičskej zbrojnice s vysokou vežou na sušenie hadíc. Obec tak získala funkčný hasičský zbor a organizovanú požiarnu ochranu, keďže mnohé obce sužovali požiare, ktoré vedeli napáchať veľa škody a v mnohých prípadoch i vziať ľudský život. Práve založením DHZ sa obec tomu snažila predísť. Stará hasičská zbrojnica rokmi dosluhovala a tak okolo roku 1953 sa postavila nová. V týchto rokoch obec získala aj nové požiarné auto Tatra 805. Pán Ferko Malatín- jeden z našich najstarších hasičov si na to spomína nasledovne. „Hovorilo sa, že sme auto dostali za dobré výsledky. Na súťažiach sme boli veľmi dobrí, nemohli nás tromfnúť. Na druhej strane sme v obci mali továreň Nový domov, kameňolom a s novým autom sme boli ako prví pri požiari a mohli sme chytré hasiť. Bola to veľká vec a boli sme

veľmi hrdí, že sme ako jedny z prvých získali na Hornom Liptove nové požiarné auto. Snažili sme sa, aby na nás ako hasičov bol vždy spoľah.“ V obci sa v minulosti nachádzalo niekoľko požiarnych družstiev- muži, ženy, dorastenci, dorastenky, žiaci. V ďalších rokoch sa hasiči snažili budovať hasičský zbor, ktorý zasahoval pri rôznych požiaroch, povodniach

a pomáhali organizovať rôzne tradičné akcie v obci.

Oslavy 90.výročia založenia dobrovoľného hasičského zboru začali štátnou hymnou, nasledovala báseň, modlitba pre hasičov, v podaní Marty Špankovej a slávnostný príhovor dosluhujúceho starostu obce Martina Španku. História dobrovoľného hasičského zboru obce priblížila Kristína Bartková. Medzi hosťami, ktorí prišli podporiť a pozdraviť prítomných, patrili štátny tajomník ministerstva

vnútra SR Rudolf Urbanovič, riaditeľka hasičského a záchranného zboru v LM pplk. Eva Krajčiová, riaditeľ hasičského a záchranného zboru v RK Slávko Hreha, tajomník územnej organizácie Patrik Ferjanc, okresný veliteľ Peter Hutka, podpredsedníčka pre prevenciu Lýdia Hrehová. Potešením bolo aj privítanie hostí z DHZ Vyšná Boca, Hybe, Liptovská Porúbka, Liptovský Hrádok, Liptovský Peter, Liptovská Kokava, Vavrišovo a Pribylina. Z 24 členov DHZ v Malužinej sa osláv zúčastnili 10 členovia, čo boli sklamaním pre organizátorov.

Veliteľ Róbert Ozdinyi povýšil nasledovných hasičov- starší hasič Janka Bobelová, starší hasič Andrej Pastucha, starší hasič Ján Huzdrik a starší hasič Karol Pastucha.

Pri príležitosti 75.narodenín p. Ferka Malatína mu hasiči pripravili malé prekvapenie. Poďakovali mu za jeho dlhoročnú spoluprácu. Je členom dobrovoľného hasičského zboru 62 rokov a odovzdali mu darček- vybrúsený pohár a dosku sv. Floriana.

Počas osláv hostia a členovia DHZ dostali plaketu. Myslím si, že najväčším ocenením pre každého hasiča je to, že ani po toľkých rokoch sa neznižuje ich význam v obci a potreba ich fungovania.

Oslavy 90.výročia založenia DHZ boli zakončené teplými bufetmi, ktoré boli pre hostí pripravené v obecnej zasedačke. Na záver sa chcem poďakovať všetkým, ktorí pomohli pri organizovaní osláv výročia DHZ a všetkým, ktorí priložili ruku k dielu pri zabezpečovaní i počas akcie.

-kbartkova-

Posedenie s dôchodcami

Tento rok prijalo pozvanie starostu obce 27 dôchodcov. Dňa 28.novembra 2018 sa stretli v zasedačke na obecnom úrade, kde bol pre nich pripravený program, občerstvenie a samozrejme milé slovo. Po príhovore starostu a zarecitovaní básniček, privítala dôchodcov aj pani učiteľka z Materskej škôlky v Kráľovej Lehote. No neprišla sama. Priviedla so sebou krdel malých škôlkárov, ktorí svojim spevom

a tancom vyvolali úsmev na tvári všetkým prítomným. Po slávnostnom prípitku sme si minútu ticha uctili tých, ktorí už nie sú medzi nami. Obec nezabudla ani na jubilantov, odmenila ich vecnými darmi. V príjemnej atmosfére si niektorí zatancovali, iní zaspievali. A niektorí sa potrebovali len vyrozprávať. Spomienky sú pestré, ako tá príroda na jeseň. V nich nájdeme najkrajšie prežité roky, ale aj

vážne a smutné chvíle. Úctu k starším treba prejavovať počas celého roka. Nájdime si čas, vľúdne slovo, úsmev pre starších neustále. Nezabúdajme, že každému z nás pribúdajú roky a starnutie prichádza pomaly, nenápadne. Tešíme sa s Vami, že ste mali tú možnosť dožiť sa vysokého veku, milí dôchodcovia.

Zo života ľudí

Milí spoluobčania, Vianoce sú najkrajším obdobím v roku. Je to čas radosti, veselosti a zázrakov, kedy sa celá rodina stretne a sadne si spoločne za štedrovečerný stôl, aby si pripomenula narodenie Ježiša Krista. Sú to sviatky pokoja, lásky a vzájomného porozumenia. Vianočná atmosféra sa nedá ničím

nahradiť. Vždy sa na ne veľmi tešíme. Každý z Vás má určite nádherné spomienky na tieto sviatky. Počas nich sme k potrebám svojich príbuzných a priateľov oveľa citlivejší. Zabúdame na problémy a vychutnávame si tento vzácny čas. Nech duch Vianoc sa hlboko vryje do Vašich srdiec a prinesie Vám pokoj a mier,

na tvári vyčaruje úsmev, ktorý si poniesiete celý rok. Teraz sa na chvíľku zastavte, odložte všetky povinnosti a prečítajte si spomienky našich známych, ktorí nám napísali, ako si pamätajú tieto najkrajšie sviatky roka. Verím, že sa tiež na chvíľku zasnívate a oprášite svoje spomienky na Vianoce.

Naše rodinné Vianoce

-mama a jej štyria nezbedníci-

Sme štyria bratia. Otec nám zomrel, keď sme boli malí. Vyrastali sme len s mamou. Kým sme boli malí, vianočný stromček nám vždy doniesli otcovi kamaráti. Neskôršie, keď už sme otca nemali, sme túto úlohu prevzali my. Jeden rok napadalo veľmi veľa snehu. Týždeň pred Vianocami sme sa všetci štyria vybrali po stromček. Mama naštartovala auto a my sme doň chytro ponaskakovali a šli sme si po nášho krásavca. Boli sme dobre vybavení. V kufri sme mali motorovú pílu, veď predsa nebudeme pidlikať obojručnou pílkou. Prišli sme do lesa a prebrodili sme sa hlbokým snehom. Bola to makačka. Po dlhej chvíli sme našli stromček, ktorý sa nám páčil. Chceme naštartovať pílu a ona nič. Nie a nie naštartovať. Chceli sme ju opraviť na mieste, ale kľúče od píly sme nechali doma. Nič iné nám neostávalo len sa vrátiť naspäť domov a to bez stromčeka. Vrátili sme sa poň, ale

už nie s motorovou pílou, ale obojručnou. Tomu, čo sme sa chceli na začiatku vyhnúť, si nás aj tak našlo. Odrezali sme stromček obyčajnou obojručnou pílou. Spotili sme sa poriadne. Odvtedy máme umelý stromček.

U nás začínali vianočné prípravy riadením bytu, pečením, nakupovaním. Vždy sme mame podali pomocnú ruku a pomohli jej.

Keď sme boli väčší, tešili sme sa na vaječný koňak. Vždy sme chceli miešať, aby sme mohli obližovať varešku. Pomohli sme aj pri pečení. Radi sme vykrajovali z cesta ozdoby a prebytočné cesto sme zjedli. Bolo chutné a sladké. Mama sa často smiala a povedala, že polovičnú dávku sme zjedli. Veľmi radi sme mali piškótky, ktoré mama robila každý rok, je to náš tradičný rodinný recept. Dáme ho aj Vám. ☺

Okrúhle piškóty poukladáme na papier a na ne nakrájame kolieska banánu. Druhú piškótu namočíme do vína alebo rumu a spojíme ich. Spoločne ich namočíme do

čokolády a navrch dáme lentilku. Mama vždy musela kupovať o balík viac piškôt, pretože pri zdobení sa nenápadne tratili.

Na štedrý deň sme mali oddych. Všetko bolo porobené, tak sme pozerali telku. Mama varila večeru. Bol to najdlhší deň v roku. Nie a nie sa zotmieť. Konečne nastala hodina, kedy sme šli večerať. Pri stole sme sa pomodlili, dali prípitok, potom nasledovala oblátka s medom a cesnakom, za tým kapustnica, zemiakový šalát, rybie filé a lokše s makom. Po večeri sme si išli pozrieť darčeky. Naše najkrajšie Vianoce boli, keď sme dostali autodráhu a s otcom sme ju celý večer skladali. Mama spokojne pozerala rozprávky a na tvári jej bol vidieť šťastný úsmev z toho, akú má peknú rodinu. Tieto spomienky na otca sú mne a mojim bratom veľmi vzácne, nemáme ich veľa, keďže nás opustil pomerne skoro. Vtedy sme ako rodina prežívali šťastné obdobie.

Vianoce na lyžiach

-Janko Ilenčík-

Detstvo a mladosť som prežil na Štrbskom plesu s dvoma bratmi a rodičmi. Vždy sme mali ako vianočný stromček živú jedličku, ktorú zabezpečil náš otec týždeň pred sviatkami. Stromček však visel na drevenom tráme, tak to bývalo zvykom. Salónky nám vždy doniesla mamina sestra z Maďarska. Vianoce sa mi spájajú s lyžovaním. V mojich mladých rokoch sa úspešne začal rozvíjať tento šport v našich Tatrách. Keď som mal štyri roky, práve lyže som si našiel pod vianočným stromčekom. To ma veľmi potešilo. Odvtedy som vianočné sviatky trávil na lyžiach. Vždy som

po lyžovačke ledva nohy domov ťahal a to som nepil! Tento vianočný darček ma v živote ovplyvnil, lyžovanie som si zamiloval, zúčastňoval som sa aj pretekov. Neskôr som sa stal majstrom v zjazdovom lyžovaní do 10 rokov v bývalom Československu. Aktívne som lyžoval do svojich 28 rokov, potom už len rekreačne. Ale späť k Vianociam!

Mama od rána varila štedrú večeru. Ja s bratom sme vybrali lyže a podľme na svah. Spomínam si, že môj brat veľakrát skončil v nemocnici i na sviatky, úrazy na lyžiach sa na neho len tak lepili. Štedrovečerné menu pozostávalo z pravej Liptovskej kapustnice, ryby a zemiakového šalátu. Mama tiež na-

piekla makovníky, orechovníky a bobáľky s makom. Na Vianoce sme si dávali drobnosti- štrikované ponožky atď, žiadne drahé darčeky, dôležité bolo to, aby sme boli spolu ako rodina. Pamätám si, že po večeri sme sa spoločne šli prejsť okolo Štrbského plesa. Mama predtým zvarila vareného vína a pokým sme sa v mraze prechádzali, víno nám chladlo. Takí uzimení sme sa na naň veľmi tešili. V mojich mladých rokoch sme Silvester neslávili, nekonali sa žiadne zábavy, čo si pamätám, ale na Nový rok sme sa vždy ako rodina stretli za jedným stolom a spoločne si pripili na Nový rok.

Vianočné tajomstvo

-Andrea Pavelková-

Ako deti sme sa radi potajomky hrávali na stolíku, ktorý sme mali v obývačke. Bol to špeciálny stôl! Jeho výška sa dala meniť a to nám vyhovovalo. Vozili sme sa ňom hore dolu. Na štedrý deň mama pripravovala všet-

ky pochúťky, ktoré k Vianociam patria. Ja a moji bratia sme sa rozhodli ísť voziť na stolíku a vtedy sme ho pokazili. Zhodli sme sa, že to bude naše vianočné tajomstvo. Ani jeden z nás nechcel byť vystavený maminmu hnevu. Tajomstvo o pokazení stolíka sme udržali v skutku dlho a to rovno 30 rokov. Až raz pri

jednej debate som sa ja omylom preriekla, že sme to pokazili na Vianoce. A vtedy moja mama vraví, že aj rozmýšľala, ako sa mohol tak rýchlo poškodiť, ale nenapadlo ju, že sme ho využívali, ako našu hračku. Po toľkých rokoch ju to už len pobavilo ☺.

Vianoce mojich rodičov

-Stážka Chytilová-

Môj otec vyrastal so šiestimi súrodencami v dedine Opoj (pri Trnave). Na otázku: čím sa líšili ich Vianoce od našich, povedal – ničím. Ale keď sa troška rozhovoril, pár rozdielov sa predsa len našlo. A to hneď základný: u nich boli Vianoce bez darčiekov. Stromček si museli kúpiť (na dolniakoch sa nedal vyrezať v hore), aj salónky sa dali kúpiť a keď nie, zabalili si do „staniolu“ kockový cukor. Oblátky si piekli doma, koláče – len makovníky. Namiesto delobuchov po polnočnej

Svätej omši obecný pastier (pásol kozy celej dedine) zatrubil na kravskom rohu. A celý deň chodili deti po dedine z domu do domu a spievali koledy.

Maminka mala o jedného súrodencu viac, bolo ich osem detí. Bývali v Liptovskej Osade, v horárni kúsok ďalej od dediny. Stromček už kupovať nemuseli a oni darčeky na Vianoce už mali. Náš ocko vravieva, že bola z panskej rodiny. Oblátky si piekli sami a aj s medom nosili do dediny. Maminka spomínala, že keď boli malí, chodievala k nim „slúžiť“ jedna dievčina, ktorú ich mama preobliekla za

anjela. „Mala krásne dlhé vlasy. Ani sme nedýchali.“ A raz, keď mali na Vianoce malého súrodencu, položili ho, zabaleného vo vankúši, na posteľ a nechtiac ho založili papiermi z darčiekov. Potom ho hľadali, kde sa stratil.

Keď k nim prišiel Mikuláš s čertom, malá Marka vliezla pod stolček, na ktorom sedela mama, a nepustila jej nohy, až kým čert s Mikulášom neodišli. „Boli to krásne časy. Chodievali sme s oteckom na roráty. Mama nás poriadne zababušila a už sme sa brodili za otcom. Stále sme si vyspevovali koledy.“

Svetlonosy tekvicové

Už kedysi dávno podľa zvykov starých Keltov sa v tieto dni zapalovali ohne, aby osvetľovali cestu dušiam zosnulých. Od tejto tradície sa odvíja aj neskoršia tradícia Halloweenu a vydľabávania tekvic s horiacimi sviečkami. Aj naše deti, spolu s rodičmi a starými rodičmi vydľabávali tekvice podľa vlastnej fantázie a inšpirácie Jurka Lištiaka. Tekvicové svetlonosy rozžiarili námestíčko ako svietiace strašidlá.

*Spod dáždika na nás hľadela mátoha
zuby cerila – úsmevom nešetrila
na tvárach nám úsmev vyčarila...
Na lavičke mladý pán
pri lavičke tekvičky,
čo povyrezávali naše detičky.*

Svetlonosy tekvicové sú víťazstvom nad mágiou čara – víťazstvom dobra nad zlom.

-A. Gulašová-

DOBRÉ RADY

Pri zápale hlasiviek, hrtanu, zachrípnutí, bolestivom prehltnutí...

¼ litra mlieka nechať zovrieť, vsypať doň jednu polievkovú lyžicu rumančeka a len čo zovrie, odstaviť, pridať niekoľko kvapiek APLY. Nad týmto sa naparovať (inhalovať) tak, že vlejeme do misky a zakryjeme širokou časťou lievika. Vdychujeme priamo cez rúrkú lievika.

Na zmocnenie organizmu po ochoreniach dýchacích ciest a po chrípke

Návod: 7 vajec so svetlou resp. bielou škrupinou umyť, vložiť do 2-litrovej zaváracej fľaše. Na ne dať šťavu z 1 kg citrónov. Fľašu zavrieť a nechať stáť na chladnom mieste 8-10 dní, kým sa škrupiny nerozpustia. Každý deň potriasť fľašou, aby sa nevytvorila pleseň! Potom rozhabarkovať, precediť, pridať 25 Dkg cukru, cca 30 Dkg medu a 2-3 deci koňaku. Užívať 3 razy denne po kalíšku.

-Ma Španková-

MODLITBA VIANOČNÁ

Vianoce, chorále radosti, chválospevu, dve tisícročia ich doba zvestovaniu svetu.

Z lásky Boh veľký dar dal toho, čo sa za človečenstvo obetoval.

Vianoce vebme, Boha- jeho syna, Hosana na výsostiach požehnaná táto chvíľa.

Betlehenské dieťa je narodené, nech je oslavou v každom žití, hodine.

S potechou robme svojimi skutkami, by svet išiel len dobrými cestami, Len čisté zmýšľanie a činy majme, Spasiteľa sveta, narodenie s radosťou vítajme.

Amen.

-Pavol Lenko st.-

Viete, že...

v knižnici máme nové knižky? Tetovač z Auschwitzu, Dievča zo 6E, Terapia láskou, Takmer dokonalý muž, Cestovanie na žobráka, Trinásť rovnobežka, Chodník v kosodrevine, Hry o život -trilógia, Pád, Plávanie so žralokmi, Život Adama, Život Adama 2, a veľa ďalších. Príďte sa sami presvedčiť. V tomto roku bude knižnica ešte otvorená v termíne: 22. 12. 2018

BLAHOŽELÁME JUBILANTOM

Okrúhle životné jubileum oslávili

v júli - Janka Staroňová - 70 rokov
v auguste - František Šušel - 65 rokov
v septembri - Marta Valentová - 75 rokov
v septembri - Ján Malatín - 75 rokov
v novembri - Jarmila Šušelová - 60 rokov.

*Oslávencom prajeme veľa zdravia,
šťastia, lásky a spokojnosti
v kruhu rodiny.*

*Ten, kto si zachová
schopnosť vnímať krásu,
nikdy NEZOSTARNE !*

Malužinské Novinky - noviny obce Malužiná,
vydáva Obecný úrad Malužiná,
tel. č. 044/5292 221,
email: obecmaluzna@stonline.sk
redaktori: Kristína Bartková, Marta Španková
grafika: jennym, s.r.o.